

nistrstvo kajpada ne bo nič storilo za to, da se upelejo boljše in prijaznejši odnosi med Francijo in Sv. Stolico.

V mestu Oporto na Portugalskem je izbruhnila vstaja. Po mestnih ulicah se vršijo krvavi boji med revolucionarnimi in vojaškimi oddelki. Tuji državniki so morali zapustiti mesto in se podati na angleške bojne ladje.

Tedenske novice.

Obletnica smrti cesarja Franca Jožefa. Včeraj, v sredo, dne 21. novembra, je minulo eno leto, kar je v Bogu zatisnil oči cesar Franca Jožef I. Po vsej Avstriji so se ta dan vršile sv. maše-zadušnice za dušo rajnega cesarja. Mnogo, mnogo se je spremenilo tekom enega leta! Rusija ni v stanu voditi nadalje vojsko proti nam, Italija je poražena. Naše zmagovite armade stojijo globoko v Italiji. Avstrija, o kateri so sovražniki prerokovali, da se bo po smrti cesarja Franca Jožefa razsula, stoji bolj trdna kot kedaj poprej. — Nesmrtna slava spominu cesarja Franca Jožefa!

Eno leto cesar. Danes je minilo leto dni, kar je cesar Karel I. zasedel prestol Habsburžanov. V kratki dobi svojega vladanja si je pridobil srca državljani in je povzdignil moč in slavo Avstrije na zunaj in znotraj. Jugoslovane cesar Karel zelo spoštuje kot vrl, državni zvest narod. Obljubljena nam je narodna svoboda in večje pravice. Cesar Karel in cesarica Zita sta vneta katoličana. Vse to nam da gorke zaupanje, da se bo pod cesarjem Karлом prenovila in ojačila vsa Avstrija, posebno pa naš slovenski jug. Slava cesarju Karlu in cesarici Ziti! Bog jim daj srečo in svoj nebeški blagoslov!

Naš cesar proti dvoboju. Naš cesar je izdal na armado in vojni mornarico povelje, da je odslej naprej prepovedan dvoboj v armadi in vojni mornarici, kakor tudi vsaka udeležba dvoboja. Nadalje je ukazal, da bodo v bodoče morebitne spore med pripadniki armade in vojni mornarice poravnava posebna vojaška častna razsodišča.

Poroka v cesarski hiši. Kakor poročajo, se bo cesarjev brat nadvojvoda Maks poročil s princezino frančiško Hohenlohe-Schillingensfürst se ta mesec in sicer najbrže dne 28. t. m. v Laxenburgu pri Dunaju. Nadvojvoda bo s svojo mlado soprogo stanoval v gradu Belvedere na Dunaju. Poroka se je zakasnila vsled opasne bolezni nadvojvode Maksa. Zenin je bil namreč meseca oktobra operiran na slepiču.

Minister dr. vitez Žolger sprejema odslej vsako soboto od 10. ure predpoldne do 1. ure popoldne. Prostorij njegovega urada se nahajajo na Dunaju, I. Operaring 5. III. nadstropje.

60letnica slovenskega skofa. V Ljubljani je dne 15. t. m. obhajal svojo 60letnico tržaški vladika dr. Andrej Karlin. Odličnemu slovenskemu cerkvenemu knezu še na mnoga leta!

Odklikovan slovenski vojni kurat. Duhovni zastupni križ II. razreda z meči in Karlov četni križ je dobil č. g. vojni kurat Bogdan Lendovšek, ki opravlja dušno pastirstvo že drugo leto na italijanskem bojišču.

Slovinci na fronto, Nemci pa stražijo Ruse. Celovškemu »Miru« se poroča iz Spodnje Koroške: »Samo nemške stražnike nastavljajo pri nas za vojne vjetnike, ki ne razumejo ne vjetnikov ne domačega ljudstva, in vendar je nujno potrebno, da se morejo stražniki glede vjetnikov razgovoriti z domačim ljudstvom. Zdi se, kakor da se Nemci ravna po pravilu: Pojdite Slovenci na fronto, mi pa bomo že doma opravili. Po vojski pa se bodo mogočno bili na prsi in se hvalili: Kaj vi, mi smo junaki, mi smo zmagal.« Tudi na Slov. Štajerju so nastavljeni po mnogih krajih samonemški stražniki za vjetnike.

Odpadnik se na smrtni postelji vrnil v katoško cerkev. Iz Razvanja pri Mariboru se nam poroča: Dne 17. novembra 1917 se je vrnil v katoliško cerkev Franc Zieringer, ki je pred kakimi 20 leti, preslepljen od lutrovskih vsenemških agitatorjev, odpadel od katoliške vere. Dne 19. novembra je mirno v Gospodu zaspal previden s sv. zakramenti za umirajoče. Veliko veselje vlada med njegovimi sorodniki in znanci radi njegovega spreobrnjenja. Gotovo mu je goreča molitev domačih izprosila to izvanredno milost. N. v. m. p.!

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p. n. gg.: Pungartnik Franc, Slivnica, 2 K; Pungartnik Marija, Slivnica, 2 K; Brumen Martin, Cven, 10 K; Teržan Marija, St. Vid pri Planini, 2 K; Zakošek Vid, St. Vid pri Planini, 10 K; Ferline Alojzija, Sv. Ana na Krembergu, 2 K; Skale Marija, Arclin pri Vojniku, 3 K; Grögl Rajmund, vojak, Celje, 5 K; Jus Jurij, Vodole, Zetale, 10 K; Selmajer Jurij, dijak, Ptuj, 10 K; Rodbina Vršič, Kokolajnsak, Sv. Jurij ob Ščavnici, 10 kron; Gosak Franc, Sv. Janž na Peči, 100 K; Obrecht Tereza, Maribor, 10 K; Bauman Štefan, Podova, 4 K; Leskover Marija, posestniška hči, Šikole pri Pragarskem, 1 K; Malinier Karel, kaplan, Zetale, 100 K; Bučar Kristina, trgovka v Čadramu, 20 K; Neimenovan, Sv. Križ

nad Mariborom, 200 K; Mišič Adam, Feldhof, 1 K; Strah Jurij, veleposestnik, Sv. Andraž v Slov. gor., 8 K; Kramberger Marija, Sv. Bolfenk v Slov. gor., 3 K; Rumpf Ivana, Kamnica, 2 K; Posojilnica v Gornji Radgoni 200 K; Medved Josipina, posestnica, Lehen, 20 K; Jager Avgustin, Sv. Jurij ob juž. 2., 10 K; Zajko Kristina, Prihova, 3 K; Janžič Katarina, Spodnje Hoče, 20 K; Ploj Alojzija, Jarenina, 5 K; Neimenovan, Sv. Lenart v Slov. gor., 4 K; Androjna Micika, Sv. Jurij v Slov. gor., 5 K; Neimenovan, Hotinja vas, 5 K; Koropec Marija, Spodnja Nova vas pri Slov. Bistrici, 20 K; Neimenovan, Sp. Nova vas pri Slov. Bistrici, 20 K; Vešner Kristina, Krčevine pri Mariboru, 2 K; Sniderič Tomaž, Moravci, 2 K; Vegen Lira, Draženci, Ptuj, 2 K; Kosi Filip, Lešnica, Ormož, 4 K; Ražun Matej, župnik, Sv. Jakob v Rožu, 50 K; Lasbaher Jožef, župnik, Belevode 50 K; Presker Karel, župnik, Kapele, 200 K; Neimenovana, Sv. Peter pri Mariboru, 10 K; L. Ribič, Gradec, 20 K; Neimenovan v Slatinskem dolu pri Svečini 10 K; Mesarič Matija, vojak, Maribor, 5 K; Vrtačnik Luka, Preloge, Soštanj, 30 K; Ivan Vedečnik, Solnograd, 1 K; Šuman Terez., Sv. Lenart, 10 K. — Vsem blagim darovalcem priskrba hvala! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Sv. maša za blagor vseh dobrotnikov Tiskovnega doma bo na god sv. Andreja apostola dne 30. novembra t. l. pri Materi Milosti v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Za Tiskovni dom se lahko darujejo tudi zadolžnice vojnega posojila ali sploh vrednostni papirji, ako kdo nima na razpolago gotovine. Vsak vrednostni papir je dobro došel in se hvaležno sprejme.

Posnemajte! Marijina družba v Ptujju je nabrala za Tiskovni dom 200 K. Za isti namen so darovali tudi tretjeredniki v Ptujju 200 K. Res lepa misel! Ravno Marijine družbe in tretjeredniki posameznih župnij naj tekmujejo med seboj v nabiranju doneskov za Tiskovni dom, saj s tem delajo za krščansko in za narodno stvar!

Slovinci v Nemčiji. Dne 4. novembra so priredili Slovenci na Nemškem v Gladbeku lepo spominjsko slavlje za umrle svojce, zlasti za na bojiščih padle junake-rojake. Slovesnost se je vršila po načinu, kakor je običaj pri nas na Slovenskem. Proti 4 na 4 popoldne so se Slovenci zbrali v zelo velikem številu na Šilerjevi cesti v Gladbeku. Prihiti so tudi Slovenci iz Horsta, Buerja, Karnapa, Esena, Dortmund. Nudila se je opazovalcu pestra slika. Razven velikih in lepih zastav društva slovenskih rudarjev in slovenskega rožniveškega društva je bilo i veliko število malih zastav v avstrijskih in slovenskih narodnih barvah. Ženske so bile pokrite z robci, moški pa s čepicami. Proti 4. uri se je začel dolgi sprevid, pevajoče krasne cerkvene pesmi, v predledkih pa opravljajoče molitve, pomikati proti cerkvi Sreca Jezusovega v Cveklu. V cerkvi se je slavnostni govornik spominjal padlih junakov ter tolažil navzoče vernike. Cerkevna slovesnost se je končala z blagoslovom in z zahvalno molitvijo. Ker je ravno tega dne obhajal avstrijski cesar svoj imendan, so se Slovenci kot domoljuben narod spominjali v svoji veliki ljubezni tudi svojega cesarja. Na povratku iz cerkve so zapeli avstrijsko cesarsko pesem in zaklicali trikratni mogočni »živijo.« Navdušenje in ljubezen Slovencev na Nemškem do svojega cesarja in do domovine je nepopisno. Vse slavje Slovencev je poteklo zelo slovesno in v takem redu, da so izražali svoje priznanje tudi vsi tisti Nemci, ki so imeli priliko videti to izvanredno veličastno slovesnost.

Poročil se je dne 18. novembra na gradu Podgrad pri Vranskem višji vojaški zdravnik in vseučiliški asistent g. dr. Hugon Robič, sin pokojnega štajerskega deželnega odbornika in dolgoletnega slovenskega državnozbornskega poslanca Robiča, z gospico Anico Majdič, hčerko slovenskega veleindustrijalca g. Petra Majdiča v Celju.

Slovenski ranjenci pišejo iz italijanskega vojnega vjetništva. Iskrene pozdrave pošiljajo iz bolnišnice vsem domačim in želijo iz daljne tujine skorajšnega svidenja: desetnik Tonček Zimmermann iz Ljutomera, pešci: Jožef Škerjanec iz Rožic v Istri, Franc Frangež iz Cirkovec pri Pragarskem, Jurij Golob iz Brstja pri Ptujju, vsi od domačega pešpolka št. 87, 2. vojne stotnije.

Iz Rusije. Iz ruskega vjetništva nam pišejo: Pozdrav vsem čitateljem »Slov. Gospodarja.« Prav rad bi že enkrat čital Vaš list. Mi se imamo tukaj v Rusiji srednje dobro. Marsikaj bi vam imel poročati, kar bi zanimalo čitatelje, pa je nemogoče. Pozdrav vsem od Gustelna Kompolšek iz St. Jurija ob južni žel. in od Antona Stenoveca iz St. Pavla pri Preboldu.

Vjetniki v Rusiji želijo »Slov. Gospodarja.« Jožef Tesovnik, vjet v Kurganu, volost Mihaelovska, v Sibiriji, nam piše, da si tamošnji vjetniki-Slovinci želijo »Slov. Gospodarja.« — Žal, da našim vjetim rojakom ne moremo ustreči, ker je pošiljanje časnikov v Rusijo prepovedano.

Morilec-vojak obsojen na vislice. V Gradcu je bil dne 20. novembra pred vojaškim sodiščem morilec-vojak Anton Maček, ki je dne 19. avgusta na Ranci pri Pesnici zahrbtno umoril 56letno Alojzijo Polančič in njenega 4letnega vnuka Ivana Strausa, obsojen na smrt na vislicah.

Gospodarske novice.

Ugovori proti vinskemu davku. V vinorodnih krajih sedaj pridno podpisujejo vinogradniki pole proti vinskemu davku. Posebni seli gredo od hiše do hiše in pobirajo podpise. V krajih, kjer se župani nočejo pobrigati za pobiranje podpisov, naj vzamejo drugi možje to važno delo v roke. Sedaj je še čas, da se branimo tega krivičnega davka. Poznejše jadicovanje ne bo nič pomagalo. Podpisane pole pošljite tako, enemu izmed naših državnih poslancev (Dunaj, parlament). — Mestna občina Ormož nam je vrnila tiskovine s pripombo, da ji moramo poslati nemške. Naši narodni nasprotniki torej niti v tako važnih gospodarskih zadevah nočejo iti s slovenskimi kmeti.

Grof Clary in štajerski kmetje. Splošno se povsod na Štajerskem, tudi med nemškimi kmeti, o-čobrava odločen nastop slovenskih poslancev na Dunaju proti cesarskemu namestniku grafu Claryju. V zadnji seji preteklega tedna je vložil deželni odbornik dr. Verstovšek interpelacijo na notranjega i. poljedelskega ministra v zadevi štajerskega namestnika. Graf Clary je namreč pri zadnjem posvetovanju deželnega gospodarskega sveta v Gradcu izjavil: »Jaz bom že nastopal proti kmetom z vso strogoostjo!« Poslanec dr. Verstovšek je v interpelaciji protestiral proti temu, da deželni politični šef nastopa s takimi predsodki proti največjemu stanu v deželi, proti kmetkemu stanu. Interpelacija nadalje še poziva poljedelskega ministra, da štiti kmeti stan pred grožnjami štajerskega namestnika.

Zakaj se ne postopa povsod enako? Ko je bil minister Höfer v Gradcu, je obljubil, da bo uvedel enako postopanje v vseh kronovinah. Toda že sedaj je pozabil na svoje obljube: Štajerskemu kmetu je dovoljeno vzeti za krmila le 1/2 pridelane koruze, a spodnjeavstrijski kmetje pa smejo uporabiti za krmiljenje vso koruzo. Na Štajerskem smo pač državljani druge vrste. Zakaj ne skrbi namestnik graf Clary, da bi vendar dobili Štajerci ravno iste pravice, kakor jih imajo drugi državljani?

Važno pri rekviriranju žita. Poljedelci so dolžni po zakonih in odredbah vračunati med žito, katero se njim pusti za lastno rabo, do ene tretjine ajde. Pri tem vračunanju se jim godi velika krivica. Kajti če damo 100 kg pšenice ali rži v mlin, dobimo do 90 kg moke, pri 100 kg koruze 80 kg koruzne moke; 100 kg ajde pa vrže kvečjem 45 — 48 kg moke. Kmetje torej, ki si morajo vračunati ajde do jedne tretjine, so prikrajšani, ker ajda ne da toliko moke kakor drugo žito. Deželni odbor je, uvažujoč to krivico, v svoji zadnji seji sklenil vporiziti v posebni vlogi c. kr. namestniku in c. kr. ministrstvu za ljudsko prehrano na to prikrajšanje proizvajalcev in zahtevati dvakratno množino ajde za lastno uporabo.

Pritožbe iz ptujskega okraja. V zadnjem času vlada med prebivalstvom v ptujskem okraju veliko razburjenje nad postopanjem ptujskih trgovcev. Ako hočeš kaj kupiti, ti trgovec ne da nič, ampak se ti v obraz reži ter pravi: Prinesi pšenico, moko, krompir, sneh, jajca, fižol itd., potem dobiš, drugače pa nič. Začelo je to krivično ravnanje ptujsko mesto. Ustanovilo je posebno menjavnico, kjer si dobil petroleja, sladkorja itd. brez kart, ako si prinesel moko, zaželo, fižol itd. Odkod so dobili toliko sladkorja, petroleja mestni gospodje, je menda njihova in grofa Claryja skrivnost. Kmet ni dobil petroleja za svoje delo, tam so ga imeli v izobilju. Sele v zadnjem času je g. Ornič moral zapreti to čudno trgovino, ki je bila zoper vsako postavo in odredbo. Dasi se je to protipostavno postopanje godilo v sredi mesta v najživahnější ulici, vendar je ni videl noben žandar, ne policaj, ne financar, ne okrajni glavar Netolizca. Mi se čudom čudimo, ker drugače — nasproti kmetom in Slovincem — več vidijo in slišijo, kot je res. Kako poskočni, kako bistrovidni in tankoslišni so bili n. pr. v začetku vojske leta 1914 žandarji in pa ptujski gospodje, kako »goreči za postave.« Kako pazi ptujski policaj na trgu, da ne bi kaka kmetica katere reči za 1 vinar dražje prodala, dasi jo je morebiti eno uro daleč ali še od dalje prinesla. Mlatičem so jemali s silo njihov zaslužek, v Ptujju pa si lahko nosil brez strahu vse! Ker pa se uradno to zdaj več ne more goditi, pa nadaljujejo to neuradno — kakor zgoraj omenjeno — ptujski trgovci. Ne evirna, ne žreblija, ne cikoriije, ne obleke, ne usnja, ne podplatov ne dobiš, ako prideš brez jerbasa. Tako postopajo skoro vsi trgovci in pri vsaki stvari. Tudi opeke in apna ni dobiti brez »mite.« Ako te vidi trgovec, da stopiš v trgovino, ne da bi »kaj prinesel«, ti samo reče: nimam, ne morem dati, drugi pa, ki niso prišli »sami«, pa dobijo. Da tako dobijo trgovci vsega veliko več, kakor sami potrebujejo, je jasno. Kam vse to gre, bi bilo zanimivo zvedeti. A takaj namestnika nič ne stori, da bi branila revno ljudstvo. Kmetu se vse odvzame za nizko ceno, on pa potrebščin svojih ne dobi niti za drag denar. Običeji bi morali otroke za zimo in šolo, a ne dobijo ne obleke, ne obuvala, tudi celo soli se ni dobilo — za denar. Živeža pa je itak premalo v hiši. Ako trgovci tako ravna z ljudstvom, naj oblast tudi njihovo blago zaseže, kakor kmetске pridelke, jim nastavi primerne cene ter razdeli med potrebno ljudstvo! Kaj bodo pomagale karte za obleko n. pr. ako pa blaga ne dobiš, če ne prineseš raznih živil v trgovino? Otroci ne morejo v šolo, ker nimajo obleke, ne obuvala, ker matere nimajo kaj nesti v trgovino. Ljudstvo se začudeno vprašuje, kako more oblast to tr-

peti, odkod ta dvojna mera, kje je tukaj pravica? G. grof Clary, bolj potrebna, kakor visokim gospodom jabolčnica, je ljudstvu obleka, obutev in razne druge potrebščine za družino in gospodarstvo. Poskrbite da glede teh reči ne bo izročeno na milost in nemilost! Tu stajim irgovcem. Teden za tednom hodijo revizijske komisije po vaseh in hišah, sestavijo naj se tudi iz kmetov revizijske komisije, ki bodo preiskale trgovine in mesne hiše, pregledale kupne in prodajalne cene raznega blaga, da bodo potem oblasti določile cene raznemu blagu, ki ga zdaj prodajajo trgovci za silno visoke cene, da jih revnejše družine sploh ne zmorejo. To vprašanje postaja tako pereče in važno, da ga oblast ne bo smela dolgo zanemarjati in pustiti, da bi prišlo do skrajnosti.

Rekvizicija krompirja. Poslanec Brenčič in tovariši so stavili na ministra za ljudsko prehrano interpelacijo: Zetvena komisija pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju mi brzojavlja sledeče: „Tukaj rekvirirajo krompir brezobzirno, ne da bi pustili kmetu predpisane množine za hrano. Na hektar računajo, da se je pridelalo 80 meterskih stotov krompirja, v resnici pa se ga je pridelalo samo 40–60 meterskih stotov. Prosimo za posredovanje.“ Na podlagi tega poročila vprašajo podpisani sledeče: 1. Ali hoče Vaša ekscelencija ukreniti, da se pusti kmetu prebivalstvu v ptujskem okraju predpisana množina krompirja za živež, za živino in za seme? 2. Ali hoče Vaša ekscelencija ukreniti, da se bodo rekvizicije pregledale ter da se bo rekviriralo na podlagi resnične, pa ne poljubno izmišljene žetve? 3. Ali hoče Vaša ekscelencija rekviriranje krompirja, ki je zdaj v polnem teku, ustaviti ter pregledati, kako se je do sedaj rekviriralo? 4. Ali hoče Vaša ekscelencija zaukazati štajerskemu cesarskemu namestniku grofu Clary-ju, da strogo nadzoruje, ali je to, kar se odzame, postavno in po pravici?

Novo najvišje cene za krompir. Izšla je naredba štajerskega cesarskega namestnika, ki določa sledeče nove najvišje cene za krompir in sicer pri prodaji na drobno, t. j. pri prodaji manj kakor 100 kilogramov: Do 9. decembra za kilogram 32 v, od 10. decembra naprej pa za kilogram 28 v. Za kilogram rožičastega krompirja 62, oziroma 58 v.

Sladkor. Poslanec dr. Verstovšek je stavil v zadnji seji državnega zbora interpelacijo na ministra za prehrano radi tega, da ne nakažejo slovenjegraškemu okraju sladkorja. Poslanec graja to postopanje in zahteva, da se oskrbuje redno s sladkorjem kmeto ljudstvo; dočim vzamejo skoro vse pridelke kmetu, mu niti ne nakažejo teh malenkosti.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu je bilo popraševanje po tujem hmelju starih letnikov zelo živahno in tudi cene so precej poskočile, kajti za 50 kg tujega hmelja so plačevali 100–125 K. Tuj hmelj starih letnikov kupuje Nemčija kot primes za tobak, ki je namenjen za armado. Popraševanje po tujem hmelju letošnjega pridelka je bilo nekoliko manjše, kot v prejšnjem tednu, toda cene so ostale nespremenjene. Vlada je dovolila avstrijskim pivovarjem, da smejo v tekočem letu uporabiti samo do 1000 vagonov ječmena za izdelovanje piva, dočim pa pivovarji vstrajajo pri tem, da jim vlada nakaže 4000 vagonov ječmena za izdelovanje piva.

Kajnit. Na razna vprašanja bodi tukaj povedano, da sedaj drugih gnojil ni dobiti, kakor samo kajnit. Kalijeve soli ne bo, dokler bo vojska trajala. V spomladi pride zopet Tomasova žindra, toda veliko je ne bo in zato je bolje, da pognojimo dobro s kajnitom, kar je veliko koristnejše, kakor pa soloh nič gnojiti. Vobče pa opozarjamo na današnji insekt. (988)

Razne novice.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom) sprejema prijave za sedmo avstrijsko vojno posojilo.

Popevka in krava. Glasilo ogrskih Slovencev „Novine“ piše: „Na Švicarskem, kje najbolj razumijo k gospodarstvu, tistim deklanam, stere lepo grlo majo, več plačajo, kar so to v pamet vzeli, ka krava, več mleka da, če dekla popevke, kda doji. To navado bi pri nas tū dobro bilo vpelati posebno zdaj v bojnem času, gda vsepovsedi samo od tora čuje človek, ka čega mleka. Naše deklane znajo lepo popevati, naj poskusijo, bole de, kak čī bi kravo z doji-
moy v hrebra dūnkale.“

Koliko velja za zimo moški? Poznejšim rodovom v občudovanje in sedanjim za spomin naj pribijemo, koliko stane, ako se hoče moški obleči za zimo in to po srednjih cenah, ki se blišče po izložbah mnogih trgovin. Evo jih: Obleka, t. j. hlače, suk-njič in telovnik 300 K, čevlji 85 K, klobuk 20 K, suknja 300 S, spodnje zimske hlače 28 K, trikot-jopič 28 K, srajca 18 K, ovrtnik 2 K, ovrtnica 4 K, nogavice 18 K, rokavice 12 K in robec 1 K. Skupno te-daj 815 K za enkrat obleči in to iz mnogo slabšega blaga kakor preje! Povdarjeno pa bodi, da so te ce-ne računjene za nižji in srednji stan. Z ženskami je seveda še mnogo na slabšem. In kaj k temu poreče komisija za presojanje cen? Nič! Potrđi jih, „ker je vse drago.“ Kmete in kmetice pa obsojajo in zapira-jo, če prodajo liter mleka po 50 v.

Smrt dveh otrok. V Mali vasi pri Ljubljani sta ostali dne 15. t. m. popoldne štiri- in petletna hčerka Jožefa Kos sami doma. Oče dela v tovarni, mati je šla nabirat drva. Deklici sta nekako prišli do v-

zigalic, se igrali ž njimi in zažgali posteljo. Ko so ljudje začutili dim in siloma odprli vrata Kosovega stanovanja, sta bili deklici že mrtvi — zadušil ju je dim. Ko se je vrnila mati in zvedela za nesrečo, se je onesvestila.

Cene za naznanila ali inserate v Slov. Gospodarju se zvišajo. Draginja od dne do dne bolj narašča. Tako se je podražil papir za 600%, barva za 400%, masa za valjarje za 1000%, surovo olje za 300%, kurjava za 500% itd. Zaradi tega smo žal prisiljeni od zdaj za naprej zvišati ceno za inserate. Od zdaj za naprej bo stala pri enkratni objavi 1 petitvrsta, ki je 3 milimeter visoka in 47 milimetrov dolga 48 vinarjev oziroma kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vinarjev; pri dvakratni ali vočkratni objavi pa bo stala petitvrsta 40 vin. oziroma kvadratni centimeter 30 v. Pri Malih oznanilih pa bo stala vsaka beseda 10 v. Cenjene inserente prosimo, da bagovolijo to zvišanje vzeti na znanje.

Dopisi.

Maribor. Spodnještajerska ljudska posojilnica v Stolni ulici sprejema prijave za 7. vojno posojilo.

Maribor. Dne 19. novembra je umrla v tukajšnji bolnišnici po daljši bolezni, sprevidena s sv. zakramenti, gosa Apolonija Hrovat, soproga poštnega uradnika g. Antona Hrovat, stara 35 let. Pogreb se je vršil dne 22. novembra na pokopališče na Pobrežje. Svetila pokojnici večna luč, čislani obitelji naše iskreno sožalje!

Maribor. Krušne in sladkorne karte se bodo izdajale za prihodnje tedne v soboto, dne 24. nov. — Te dni se delijo tudi karte za premog.

Maribor. Vojaška oblast je odredila, da se bodo vojaške rezervne bolnišnice v našem mestu deloma opustile, deloma premestile v druga mesta. Preselitev se je že pričela.

Hoče. Dne 19. novembra smo položili telesne ostanke najstarejše Hočanke Elizabete Janeš k večnemu počitku. Bila je rojena leta 1824. Naj počiva v miru!

Hoče. Kmetška hranilnica in posojilnica sprejema prijave za 7. vojno posojilo.

Lučane. V Gradišču je umrl dne 11. novembra veren gospodar Janez Repolusk, p. d. Gornji Kos, od kapi zadet. Opravljal je tudi oglarsko službo na Kapli, pri Sv. Ožbaltu, v Lučanah in pri Sv. Duhu na Ostrem Vrhu 17 let. Bil je izobražen slovenski kmetovalec ter je dobro razumel krivice, koje morajo prinašati obmejni Slovenci v arveškem okraju. Naj v miru počiva! Žalujočim ostalim pa naše toplo sožalje!

Sv. Jurij v Slov. gor. V ponedeljek, dne 29. oktobra, je Ana Pivec, posestnica iz Partinja, po zelo mučni in dolgi bolezni ter večkrat sprevidena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi na praznik Vseh svetnikov popoldan. Cerkveni pevci so ji zapeli žalostnikov doma in na pokopališču. Rajna je bila že čez 70 let stara in daleč okoli dobro znana, babica. Naj ji bo zemljica lahka!

Gornja Radgona. Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni začne zopet delovati. Ker začasno nimamo drugih prostorov, nam je dala Posojilnica njene, sicer že za njo pretesne uradne prostore (Gornji gris št. 8) na razpolago. V teh prostorih se vrši v nedeljo, dne 25. t. m., popoldne takoj po večer-nicah, redni občni zbor Kmetijskega bralnega društva po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo odbora. 2. Sprejemanje novih udov. 3. Sprememba pravil. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti in nasveti. Slovenci, udeležite se tega zborovanja v prav obilnem številu! Vse naj pride, staro in mlado. Delovanje društva je posebno tudi v gospodarskem oziru velikega pomena. Starši, ako Vam je mar, da se Vaša iz šole stopivša mladina ne pokvari, pošljite jo v — bralno sobo!

Ptuj. Kmetška hranilnica in posojilnica v Ptuj (minoritski samostan) naznanja, da so uradni dnevi odslej vsak četrtek in nedeljo predpoldan. Sprejema tudi podpisovanja za 7. vojno posojilo.

Apače pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. V nedeljo, dne 18. novembra, popoldne ob treh, je pri posestniku M. Bauman nastal ogenj, ki je upepelil celo poslopje ter uničil tudi vse pridelke. Zanetili so otroci.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Prihodnje nedeljo, dne 25. novembra, priredi Bralno društvo v naši šoli popoldne po večer-nicah poučni shod, posvečen spominu največjega dobrotnika slovenskega naroda dr. Kreka. Udeležite se ga v najobilnejšem številu!

Galičija. Dne 31. oktobra je umrla v Podgori vrla slovenska mati in gospodinja Neža Aubrecht v 77. letu svoje starosti. N. počiva v m.!

Sv. Jedert nad Laškim. V noč na 10. oktober je pogorel Podrenovkov kozole v Rečici z mrvo, vozovi in drugo opravo. Ker so ogenj opazili prepozno, se ni dalo nič rešiti.

Najnovejša poročila.

Najnovejša uradna poročila do sklepa uredništva ob 9. uri zvečer niso došla.

Japonska pritiska na Kitajsko.

Kitajski ministrski predsednik Tuantschipie je odstopil, ker zahteva Japonska od Kitajske podpis pogodbe, po kateri bi se Japonski izročila edina pravica pošiljati orožje za kitajsko armado. Japonska zahteva nadalje, da se mora pri gradnji kitajskih vojaških zgradb upoštevati japonski kapital, da se morajo nastavit na Kitajskem japonski vojaški svetovalci in da se morajo železni rudniki v okolici Nankinga prepustiti Japonski. Kratko rečeno: Japonska si skuša Kitajsko popolnoma podjarmiti. Japonci hočejo organizirati vse rumeno pleme za boj proti belemu (evropskemu) plemenu.

Najprimernejša nabožna knjiga za vojake. V težki službi, ki jo ima vojak bodisi na fronti, bodisi v zaledju, potrebuje navodila, ki ga povzdigne kvšku, proti nebu. Tako navodilo mu ponuja dr. Slavičeva knjižica »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opomini ter kratkim molitvenikom.« Vojak ne more vsako nedeljo in vsak praznik k službi božji. V tej knjigi ima sv. evangelije za vse nedelje in praznike ter njih razlago in evangelijske opomine za pravo versko življenje. Tu bo našel vojak za svojo nemirno in tolažbe potrebno dušo božji mir in božjo tolažbo. Zraven pa ima kratek molitvenik, kjer najde vse najpotrebnejše molitve, kakor jutranje, večerne, mašne, spovedne, obhajilne, razne litanije, križev pot, kakor tudi nauk o popolnem kesu, o vesoljni odvezi, o molitvah v smrtni nevarnosti itd. Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ter stane 50 vinarjev. Trgovci ali drugi, ki jo hočejo razprodajati z običajnim popustom, jo morajo naročevati pri knezoškofjski pisarni v Mariboru.

Za slovenske vojake v praških bolnišnicah je prišla dosedaj le ena pošiljatev knjig iz Trsta. Po zadnjih dogodkih na južnem bojišču so pripeljali zopet več Slovencev v Prago; potreba knjig je torej velika. Hrvatje povprašujejo po hrvaških knjigah. Slovenci, darujte ter pošljite franko obilo raznih knjig, slovenskih in hrvaških, na naslov: Prof. Jos. Skrbinšek, voj. laz. 11, odd. V. v Pragi, češka tehnika.

Prodajalna Tiskarne sv. Cirila se mora vsled odloka c. k. namestništva kakor vse druge prodajalne od zdaj naprej vsak dan že ob 5. uri popoldne zapreti. Časniki se bodo raditega od pete ure naprej dobivali v upravnistvu „Slov. Gospodarja“ (vhod pri glavnih vratih na desno)

Listnica uredništva.

Dolič pri Mislinji: Pride v eni prihodnjih števil. Pozdrave! — J. R., Zagorje: Naslov je: dr. K. V., Maribor. — Alojzija Orel, Laški trg: Inserata ne moremo priobčiti, ker nam ne pošljete besedila. — Krambergar Rudolf: Se ne izplača kregati s takim umazanecem. Sicer pa nas veseli, da vlada med našimi vrlimi vojniki taka zavestnost. Živeli! — Franja Skumbej: „Naš Dom“ ne izhaja več, „Mladost“ pa se naroča v Ljubljani. — Studenice: Sladkor, določen za oktober, bi se bil moral deliti na oktoberske karte in ne na novemberske. Na vsak način imate pravico zahtevati, da se Vam vrnejo karte in dobite na nje sladkor za november. Pritožite se na prehranjevalni oddelek okrajnega glavarstva. — Okonina: Za srednje vino je določena cena 3 K. Kot srednje vino velja vino, ki ima 16% sladkorja. Ker pa je imelo letošnje vino navadno 18, 20 do 22% sladkorja, so cenje samoobsebi umevno višje. — Filip Pačnik: Vi morate dobiti podporo. Pojdite k občini in napravite prošnjo. — Pilštanj: Vaša zadeva je zelo zamotana. V pravnih zadevah je težko pravo svetovati. Vendar je boljše, da se ravnate po stari slovenski prislovcici: „Boljše kratka sprava, nego dolga pravda.“ — Rečica na Paki: O takih iznajdbah poročamo še le tedaj, ko je dognano, da so res kaj vredne. — St. Rupert nad Laškimi: Obrnite se na okrajno glavarstvo v Celju. — Rogaska Slatina: Mi nimamo dotičnega naslova. — Grabonoški Vrh: Opišite cel slučaj in ga pošljite državnemu poslancu dr. Karel Verstovšku v Mariboru. — Sv. Duh na Starigori: Ko bodo cene razglašene, jih bomo objavili. — Sulteranjska šola: Če dotična oseba res tako bujska in agitira, jo naznanite vojaški oblasti. Bo takoj poskrbljeno, da bo šel agitirat ven na fronto. Pozdrave!